

VÄRLDENS BARN

Lärohandledning 2023

årskurs F-6

VÄRLDENS BARN 2023

för alla barns rätt till hälsa, skola och trygghet

Om Världens Barn

I över 25 år har insamlingen Världens Barn bidragit till barns rätt till hälsa, skola och trygghet runt om i världen. Världens Barn är Radiohjälpens största insamlingskampanj och ett samarbete mellan 14 civilsamhällesorganisationer, SVT, Sveriges Radio P4, UR, och tiotusentals volontärer.

Innehållsförteckning

Om lärarhandledningen	3
Prata om barnkonventionen & de globala målen	3
Gå från ord till handling med en kreativ uppgift	4
Samlas och prata om er insats	5
Program från UR	6
Årskurs F-3	6
Globala målen	6
Globala mål i sikte	6
Uppdrag framtid	6
Barnkonventionen	7
Grejen med demokrati	7
Med all rätt	7
Barnens rätt	7
Årskurs 4-6	8
Globala målen	8
Vår enda jord	8
Globala mål i sikte	8
Barnkonventionen	8
Unga Jordlingar	8
De rättslösa	8
Uppdrag skolväg	8
Min skola mitt i kriget	9
Barnen längs Sidenvägen	9
Unga flyktingar	9
Bomber, flykt och skolböcker	9
Barnens flykt	9
Anpassad grundskola	10
Unga Jordlingar, åk 4-6	10
Barnens rätt, åk F-3, åk 4-6	10

Om lärarhandledningen

Denna lärarhandledning har tagits fram inom ramen för Radiohjälpens insamling Världens Barn 2023. Syftet är att få barn och unga att lära sig mer om mänskliga rättigheter och de globala målen med målet att vilja göra skillnad.

Innehållet i handledningen är baserat på UR:s program och riktar sig till elever i grundskola och anpassad grundskola i årskurs F-3 och 4-6. Lärarhandledningen passar för flera olika ämnen och kopplar till det centrala innehållet i LGR22 och LGRSä22.

Handledningen har tagits fram av Riksinsamlingen för Världens Barn.

Innehåll

Denna handledning är uppbyggd i tre steg, men självklart går det bra att ändra ordningen på stegen eller endast genomföra ett av dem.

Första steget är att titta på ett eller flera av UR:s program om barns rättigheter eller de globala målen för att sedan diskutera frågorna med hjälp av UR:s egna lärarhandledningar till varje program.

Andra steget är att arbeta vidare med barnkonventionen och/eller de globala målen med en lärarik och kreativ uppgift som kan leda till insamling.

Tredje steget är att samlas i klassrummet – och med stöd av en presentation vi tagit fram – prata om vilken skillnad ni gjort för barn i världen.

1. Prata om barnkonventionen & de globala målen

Ta utgångspunkt i ett eller flera av UR:s program för att prata om barns situation i världen.

UR har flera program med fokus på de globala målen och/eller barnkonventionen för elever i årskurs F-3 och 4-6. För varje program finns en tillhörande lärarhandledning med diskussionsfrågor.

Beskrivning av programmen och länkar hittar du nedan.

2. Gå från ord till handling med en kreativ uppgift

Låt eleverna arbeta vidare med barnkonventionen och/eller de globala målen med en lärorik och kreativ uppgift. Nedan finns förslag på teman att utgå från. Anpassa temat till vad ni pratat om i klassrummet. Lägg till insamling till Världens Barn och gör det möjligt för eleverna att vara med och göra skillnad. Kanske kan ni sätta ett mål som ni tillsammans arbetar för att nå?

Gör det enkelt för er! Flera av aktiviteterna passar bra att presentera på till exempel vinter- eller sommaravslutning.

Exempel på uppgifter

BL SL

Måla, pärla eller skapa med lera utifrån det tema ni pratat om.

Lägg på insamling: Ställ ut verken och bjud in nära anhöriga till vernissage! Låt gästerna skänka en slant för inträde eller fika till insamlingen Världens Barn. Kanske finns verken även till försäljning?

SV MU

Sätt upp en föreställning utifrån det tema ni pratat om. Skriv manus till en pjäs eller sätt ihop en konsert med passande låtar.

Lägg på insamling: Bjud in publik och låt dem skänka en slant för inträde, garderobsavgift eller fika till insamlingen Världens Barn.

SV SVA

Skriv berättelser, noveller eller dikter utifrån det tema ni pratat om.

Lägg på insamling: Sätt ihop en novell- eller diktsamling som nära anhöriga får möjlighet att köpa eller bjud in till höguppläsning. Låt publiken skänka en slant för inträde, garderobsavgift eller fika till insamlingen Världens Barn.

HKK

Laga mat eller baka på temat "världen".

Lägg på insamling: Sälj era bakverk eller bjud in till buffé och låt gästerna betala en slant för att få ta del av den goda maten.

SH GE

Dela in eleverna i grupper och ge varje grupp en artikel i barnkonventionen eller ett av de globala målen. Låt grupperna ta reda på mer information och sedan hålla en presentation för klassen.

Lägg på insamling: Starta en digital bössa för er skola eller klass. Berätta för elevernas nära anhöriga om ert arbete och uppmuntra de som vill och kan att stötta barnens insamling.

IDH

Ta er "Jorden runt för Världens Barn". Lägg upp en bana och låt eleverna springa så många varv de orkar. Registrera er distans på hemsidan för Världens Barn och följ hur ni tillsammans med andra skolor tar er 4000 mil runt jorden.

Lägg på insamling: Uppmuntra supportrar, exempelvis företag och nära anhöriga, att bidra med valfri slant för varje varv som eleverna tar sig runt. Skicka hem diplom till föräldrarna med QR-kod till er insamling.

Förslag på teman:

- Min röst – min framtid
- Ett eller flera av de globala målen
- En eller flera av barnets rättigheter

Tips på material:

[Pdf med alla globala mål](#)

[Lättläst version av barnkonventionen](#)

3. Samlas och prata om er insats

Låt eleverna få träffa några av barnen som tar del av insatserna som genomförs med stöd från insamlingen Världens Barn. Med hjälp av presentationen vi tagit fram kan ni prata om vilken skillnad ni gjort tillsammans och se exempel på vad pengarna räcker till.

Alla deltagande skolor får även ett diplom.

[Ladda ner presentationen här.](#)

Sereyvat 13 år, Kambodja

Fatma 8 år, Kenya

Jeudi 9 år, Madagaskar

PROGRAM FRÅN UR

TÄNK PÅ: I gruppen finns sannolikt barn som är utsatta på olika sätt eller som har traumatiska erfarenheter. Det kan till exempel handla om fattigdom, missbruk, flykt eller väntan på asyl. Tvinga därför ingen att prata och var uppmärksam på om någon verkar tycka att övningen är jobbig. Gå runt och lyssna när deltagarna samtalar i grupperna. Försök se till så att alla som vill får komma till tals - och poängtera gärna hur viktigt det är att lyssna på varandra. Titta gärna på programmen innan eleverna tar del av dem; många av dem innehåller starka bilder och berättelser. Du känner din grupp bäst och vet hur du ska gå till väga och hur du ska använda materialet på bästa sätt.

Årskurs F-3 Globala målen

Globala mål i sikte

År 2015 godtog FN:s medlemsländer "Agenda 2030", en ambitiös plan som fokuserar på att uppnå fyra saker: Att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter, att främja fred och att lösa klimat-krisen. För att nå dit framtogs 17 mål, de "Globala målen för hållbar utveckling". Serien fokuserar på dessa mål, vad de betyder och vilka insatser som görs för att nå dem. [Länk](#)

Uppdrag framtid

I Uppdrag framtid träffar vi unga miljöhjältar från hela Sverige. Unga som engagerar sig i miljöfrågor och sin närmiljö – allt för att skapa en hållbar värld att leva i. [Länk](#)

Barnkonventionen

Grejen med demokrati

Vad skiljer en demokrati från en diktatur? Och varför är begrepp som yttrandefrihet, jämställdhet och tryckfrihet så viktiga? Det undrar 9-åriga Mina. Den ytliga influeraren "Demokratiälskaren" försöker övertyga henne om hur fantastiskt det är med demokrati, men är mest ute efter att få fler följare och likes. Mina ber i stället demokratiexperten Jenny Madestam att reda ut begreppen och förklara vad ett samhälle vinner på att vara en demokrati. Varje avsnitt avslutas med ett klurigt demokratiskt dilemma att diskutera. [Länk](#)

Med all rätt

FN:s konvention om barnets rättigheter, eller barnkonventionen som den också kallas, innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. De vuxna ska se till att barnkonventionen följs, men många barn har det svårt ändå. I tio korta dramatiserade berättelser sätts olika artiklar från barnkonventionen in i sammanhang där barn som bor i Sverige kan känna igen sig själva eller sina klasskamrater. Berättelserna belyser barns rättigheter med syftet att ge en ökad förståelse för när dessa rättigheter kränks. [Länk](#)

Barnens rätt

Enligt barnkonventionen, som blev lag 2020, har varje barn rätt att känna till och förstå vilka rättigheter de har. Som till exempel rätten att kunna få sjukvård, till sitt språk och att få delta i samhället. I fem dokumentärer berättar barn om sina erfarenheter. Genom att höra hur andra barn reflekterar och tänker kan lyssnaren börja fundera över sin egen vardag och samtalen kan börja. Varje avsnitt är fristående och knyts till artiklar i barnkonventionen. [Länk](#)

Årskurs 4-6

Globala målen

Vår enda jord

Vår enda jord utspelar sig i en fiktiv rättegångssituation där planetens unga anklagar de äldre generationerna för ett ansvarslost bruk av planetens resurser och vad detta har lett till. Åtalet och bevisningen sker genom förklarande reportage om det ämne som avhandlas i respektive program. Då argument ställs på sin spets i rättegången blir det tydligt vilka konflikter som uppkommer i hållbarhetsfrågor och eleven får se att det kan finnas olika anledningar till hur vi agerat när det gäller våra ekosystem-tjänster och naturresurser. [Länk](#)

Globala mål i sikte

År 2015 godtog FN:s medlemsländer "Agenda 2030", en ambitiös plan som fokuserar på att uppnå fyra saker: Att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter, att främja fred och att lösa klimat-krisen. För att nå dit framtogets 17 mål, de "Globala målen för hållbar utveckling". Serien fokuserar på dessa mål, vad de betyder och vilka insatser som görs för att nå dem. [Länk](#)

Barnkonventionen

Unga Jordlingar

en serie om kärlek, drömmar, vänskap och tankar om livet I serien får vi höra röster från barn runt om i världen. Barnen berättar om sådant som är viktigt för dem, som berör dem, något de har upplevt eller tankar de vill dela kring kärlek, drömmar och vänskap. Varje program avslutas med att en artikel ur FN:s barnkonvention. [Länk](#)

De rättslösa

11-åriga Justine hittar plötsligt en helt annan värld – där barnens rättigheter står på spel. Hon bestämmer sig för att hjälpa barnen och tillsammans kämpar de för att skapa rättvisa. En berättelse som förklarar barnkonventionen och vad som händer när alla rättigheter försvinner. [Länk](#)

Uppdrag skolväg

En gemensam nämnare i många barns vardag är att gå till skolan. Vi följer 25 barn med varierande resvägar till skolan. En del går genom städer, en del går genom natursköna miljöer och andra genom förstörd natur. På skolvägen berättar barnen om sina rädslor och orosmoment men även om sina framtidsdrömmar. [Länk](#)

Min skola mitt i kriget

Hur påverkar krig och konflikter barns skolgång? Den här serien visar hur olika barns levnadsvillkor kan se ut, till exempel när det gäller tillgång till utbildning och när sociala skyddsnät saknas för barn i olika livssituationer – i skolan och i samhället. Vidare får eleverna tillfälle att reflektera över att alla barn inte kan ta rättigheter i enlighet med barnkonventionen för givna. [Länk](#)

Barnen längs Sidenvägen

Vi möter barn och ungdomar mellan 11 och 14 år som bor i länderna längs den gamla Sidenvägen. Just nu befinner sig dessa regioner i kraftig tillväxt och stor förändring. I varje film berättar ett barn sin egen historia. De kretsar kring teman med hög igenkänning, som till exempel att förlora ett djur, utveckla sina talanger eller förverkliga sina drömmar. [Länk](#)

Unga flyktingar

Animerad brittisk serie för mellanstadiet som berör filosofiska frågor och värdegrund. I varje program får du höra barn berätta om sin flykt från hemlandet till Storbritannien. Du får höra barnets berättelse som är baserad på verkliga händelser och på barnets nuvarande situation. Genom de olika berättelserna får du en inblick i de utmaningar som unga flyktingar står inför. Finns också på lätt engelska. [Länk](#)

Bomber, flykt och skolböcker

Hur påverkar krig och konflikter barns skolgång? I den här serien får dina elever höra barn på flykt berätta om hur deras skola blivit bombad och hur det känns att förlora månader och ibland år av skolgång. Eleverna får reflektera över konsekvenser av väpnade konflikter där de mänskliga rättigheterna kränks. Vi får också veta hur hjälporganisationer arbetar för att barn i krig ska kunna gå i skolan, och vad man själv kan göra för att hjälpa till. Serien kan användas i både samhällskunskap och geografi. [Länk](#)

Barnens flykt

Barn som flytt till Sverige berättar vad de varit med om. Programmen vänder sig till barn i åldern 9-12 och kan användas i klassrummet. Berättelserna är tänkta att vara till hjälp för att prata om svåra frågor kring migration, asylrätt och hur det kan vara att nyligen ha kommit till Sverige. [Länk](#)

Anpassad grundskola

Unga Jordlingar, åk 4-6

En serie om kärlek, drömmar, vänskap och tankar om livet I serien får vi höra röster från barn runt om i världen. Barnen berättar om sådant som är viktigt för dem, som berör dem, något de har upplevt eller tankar de vill dela kring kärlek, drömmar och vänskap. Varje program avslutas med att en artikel ur FN:s barnkonvention. [Länk](#)

Barnens rätt, åk F-3, åk 4-6

Enligt barnkonventionen, som blev lag 2020, har varje barn rätt att känna till och förstå vilka rättigheter de har. Som till exempel rätten att kunna få sjukvård, till sitt språk och att få delta i samhället. I fem dokumentärer berättar barn om sina erfarenheter. Genom att höra hur andra barn reflekterar och tänker kan lyssnaren börja fundera över sin egen vardag och samtalen kan börja. Varje avsnitt är fristående och knyts till artiklar i barnkonventionen. [Länk](#)

